

WETENSCHAPPELIJK BUREAU VAN DE SP
VERSLAG OVER HET JAAR 2006

© januari 2007

Wetenschappelijk Bureau van de SP

Vijverhofstraat 65
3032 SC ROTTERDAM

T 010 243 55 59

F 010 243 55 66

E onderzoek@sp.nl

I www.sp.nl/onderzoek

INHOUD

I Inleiding	3
II Het bureau	6
III De projecten	7
IV Algemene ondersteuning	16

I INLEIDING

Advisering verkiezingen

In 2006 is de SP een grote partij geworden. Op 7 maart boekte de partij een forse overwinningen in de gemeenteraadsverkiezingen, op 22 november was zij de grote winnaar van de nationale verkiezingen. Het wetenschappelijk bureau heeft de SP geadviseerd over de campagnes voor de gemeenteraadsverkiezingen en de Tweede Kamerverkiezingen. Ook is advies uitgebracht over het landelijke verkiezingsprogramma *Een beter Nederland voor hetzelfde geld*, waarvan Tiny Kox en Ronald van Raak de eindredactie hebben verzorgd. Tevens heeft het bureau ondersteuning verleend in de voorbereidingen van het verkiezingscongres van 7 oktober.

Opinieblad *Spanning*

Het Wetenschappelijk Bureau van de SP geeft het blad *Spanning* uit. Dit maandelijks opinieblad wil een platform zijn voor scholing en debat en is bedoeld voor actieve leden en geïnteresseerden. Het blad heeft een thematische opzet die waar mogelijk aansluit bij de onderzoeksagenda van het wetenschappelijk bureau. Arjan Vliegthart is eindredacteur van *Spanning*. (www.sp.nl/nieuws/spanning)

Onderzoeksprojecten

Het onderzoek van het wetenschappelijk bureau concentreerde zich op negen projecten.

1. De terugkeer van de ideologie

In de jaren negentig leek het ideologische debat uit de politiek verdwenen. Sinds de aanslagen van 11 september 2001 in New York en de moord op Pim Fortuyn op 6 mei 2002 zijn de politieke debatten echter verscherpt. Tegelijkertijd groeide de behoefte aan ideologische verdieping: in verschillende partijen werden beginseldiscussies gevoerd en nieuwe beginselenprogramma's vastgesteld. Het wetenschappelijk bureau heeft in 2006 aandacht besteedt aan de geschiedenis van het socialisme in Nederland en de positie daarin van de SP. Dit resulteerde onder meer in een boek over *Het rijke rooie leven* en een brochure over *Modern socialisme*.

Verder verschenen publicaties over het socialisme van de SP, conservatisme en populisme, de verhouding tussen christendom en socialisme en over politieke vernieuwingen, bijvoorbeeld over burgerschap, partijdemocratie en de Nationale Conventie. Leden van het wetenschappelijk bureau hielden tevens lezingen en interviews en voerden debatten over deze en aanverwante onderwerpen. Ten slotte werd tweemaal een discussietour georganiseerd, over religie en politiek en over de toekomst van de SP.

2. Van wie is de wetenschap?

De politiek van meer markt en minder overheid is niet voorbijgegaan aan de wetenschappen, waar de laatste jaren een roep klinkt om 'maatschappelijk relevant onderzoek'. Op verzoek van de SP heeft de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen het rapport *Wetenschap op bestelling* uitgebracht, waarin aandacht wordt gevraagd voor de onafhankelijkheid van de wetenschappen. Het Wetenschappelijk Bureau van de SP doet een meerjarig onderzoek naar de

onafhankelijkheid van het medisch-wetenschappelijk onderzoek. Op 13 februari werd over dit onderwerp een symposium georganiseerd, met vertegenwoordigers van de academische wereld, het bedrijfsleven en patiëntenorganisaties.

Artikelen werden gepubliceerd over de onafhankelijkheid van het medisch-wetenschappelijk onderzoek, de markt voor archeologische opgravingen en historisch onderzoek in opdracht. Ook werd aandacht gevraagd voor wetenschappelijke instituten zoals het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) en het Instituut voor Publiek en Politiek (IPP). Publicaties verschenen over de meting van armoede door het SCP en over de stemwijzers van het IPP. Bovendien werd aandacht besteedt aan de instelling van een Historisch Canon. Tevens hielden leden van het wetenschappelijk bureau lezingen en interviews en voerden zij debatten over deze en aanverwante onderwerpen.

3. Internationale ontwikkelingen

In 2006 heeft het wetenschappelijk bureau bijzondere aandacht besteed aan vragen van internationale vrede en veiligheid. Een intern rapport is geschreven over de situatie in Israël en de Palestijnse gebieden. Ook verschenen publicaties over de toekomst van de NAVO en de toekomst van het Europese project. Bovendien verschenen artikelen over de oorlog in Afghanistan en de protestbewegingen in Frankrijk en Hongarije. Leden van het wetenschappelijk bureau hielden tevens in binnen- en buitenland lezingen en interviews en voerden debatten over deze en aanverwante onderwerpen.

4. Vergrijzen of verzilveren?

De vergrijzing speelde een belangrijke rol in de politieke debatten die in 2006 werden gevoerd over de toekomst van de sociale zekerheid. Het wetenschappelijk bureau startte een onderzoek naar de toekomst van het pensioenstelsel, waarover een intern rapport verscheen. Ook verschenen publicaties over de AOW.

5. Samenleven doe je niet apart

Integratie en emancipatie hebben al enkele jaren de bijzondere aandacht van het wetenschappelijk bureau. Een publicatie verscheen over de integratiediscussie. Werkbezoeken werden afgelegd. Ook werd deelgenomen aan publieke discussies over integratie en emancipatie.

6. De zorg is geen markt

Het wetenschappelijk bureau zette in 2006 een langjarig onderzoek voort naar de gevolgen van de introductie van meer marktwerking in de zorg. Het boek *De zorg is geen markt* verscheen, waarvoor in 2005 de voorbereidingen werden getroffen. Tevens werd zorg gedragen voor de informatieve webpagina www.zorggeenmarkt.nl.

7. Wet maatschappelijke ondersteuning

In 2006 werd de Wet maatschappelijke ondersteuning ingevoerd. Het wetenschappelijk bureau schreef een intern rapport over deze wet en gaf advies aan fracties van de partij in gemeenteraden.

8. Duurzame economie

Leden van het wetenschappelijk bureau hielden zich bezig met publieke discussies over onder meer duurzame economie, duurzame energie en globalisering.

9. Asbestvervuiling

In 2006 verscheen een tweede en herziene versie van het boek *The Tragedy of Asbestos*, dat in 2005 voor het eerst door het wetenschappelijk bureau werd uitgegeven. Leden van het bureau namen deel aan publieke discussies over asbestvervuiling.

Ten slotte hadden leden van het wetenschappelijk bureau een aantal overige activiteiten.

II HET BUREAU

Het Wetenschappelijk Bureau van de SP is een denktank voor het socialisme in Nederland. Medewerkers van dit instituut geven gevraagd en ongevraagd advies ten behoeve van de partij en van organisaties die de uitgangspunten van de partij onderschrijven.

A Doelstellingen

Het Wetenschappelijk Bureau van de SP heeft drie doelstellingen:

- 1 Onderzoek naar actuele politieke ontwikkelingen; formuleren van alternatieven.
- 2 Scholing van partijleden.
- 3 Opinievorming binnen en buiten de partij.

B Medewerkers

In 2006 waren de volgende medewerkers verbonden aan het Wetenschappelijk Bureau van de SP:

Tiny Kox

Internationale ontwikkelingen, integratie en emancipatie

Ineke Palm

Zorg en welzijn

Ronald van Raak

Directeur

Nico Schouten

Sociaal-economische aangelegenheden

Peter Verschuren

Spanning

Arjan Vliegenthart

Spanning

Voor specifieke onderzoeken en publicaties zijn in 2006 medewerkers van zowel binnen als buiten de partij ingehuurd, op basis van hun deskundigheid.

III DE PROJECTEN

1. De terugkeer van de ideologie

Geschiedenis van het socialisme

Boeken

Ronald van Raak, *Het rijke rooie leven. Verhalen over socialisme in Nederland* (Aspekt Soesterberg).

Ronald van Raak, *Modern socialisme* (IVIO Uitgeverij Lelystad).

Wetenschappelijke artikelen

Ronald van Raak, 'Waarom socialisten geloven in spoken', in: F. van den Berg, *Het raadsel van Utopia* (Studium Generale Universiteit Utrecht).

Ronald van Raak, 'Kiezers kiezen hun eigen crisis', in: Ichtus Wageningen, *In de ban van macht en onmacht* (Wageningen Universiteit).

Opiniërende artikelen en recensies

Arjan Vliegthart en Hans van Heijningen, 'De SP: een internationaal georiënteerde partij', *Spanning* (november/december).

Ronald van Raak, 'Een historische uitdaging voor de SP', *Spanning* (november/december).

Ronald van Raak, 'De linkse kloof', *De Duplomaat* (juli).

Ronald van Raak, 'Een persoonlijke afrekening', recensie van E. van Ree, *Wereldrevolutie. De communistische beweging van Marx tot Kim Jong Il* (2005), in: *Socialisme en Democratie* (juni).

Ronald van Raak, 'Links regeren vraagt om linkse idealen', *De Socialist* (maart).

Ronald van Raak, 'Bos moet zoveel beter', recensie van W. Bos, *Dit land kan zoveel beter* (2006), in: *Tribune* (januari).

Lezingen en interviews

Ronald van Raak, interview 'Volgens Ronald van Raak', *Vrij Nederland* (2 december).

Ronald van Raak, debat over socialisme en sociaal-democratie, Vrije Universiteit, Amsterdam, 13 november.

Ronald van Raak, interview 'Socialisme versus liberalisme: debat tussen Ronald van Raak en Luuk van Middelaar', *Filosofie Magazine* (november).

Ronald van Raak, interview over socialisme en de SP, *Casa Luna*, radio 1, 18 oktober.

Tiny Kox, lezing 'Socialism in the Netherlands', Manifesto Foundation, Oslo, 5 mei.

Nico Schouten, lezing over Marx, Rotterdam, 24 maart.

Conservatisme en populisme

Wetenschappelijke artikelen

Arjan Vliegthart en Ronald van Raak, 'De leegte van rechts. Waar is het conservatisme in Nederland?', in: H. Pelikaan en S. van der Lubben, red., *Ruimte op rechts? Conservatieve onderstroom in de Lage Landen* (Spectrum Utrecht).

Ronald van Raak, 'Filosofen in de branding. De politisering van de wijsbegeerte in het Interbellum', in: L.J. Dorsman en P.J. Knegtmans, *Stille wijkplaatsen? Politiek aan de Nederlandse universiteiten sedert 1876* (Verloren Hilversum).

Lezing en debatten

Tiny Kox, lezing 'The spectacular rise and fall of Pim Fortuyn', *Norwegian Social Forum*, Oslo, 20 oktober.

Ronald van Raak, debat over de erfenis van Pim Fortuyn, *Desmet Life*, radio 5, 7 september.

Ronald van Raak, debat over democratie en vrijheid, Political factory, SP-Hengelo, 28 juni.

Religie en politiek

Opiniërende artikelen en interview

Ronald van Raak, 'Christenen en de SP', *De Linker Wang* (oktober).

Ronald van Raak, 'Geloven in de SP', *Zonder geloof geen democratie. Christen Democratische Verkenningen* (zomer).

Ronald van Raak, 'Waarom de SP christenen aantrekt', *Trouw*, 10 juni.

Ronald van Raak, 'Kritische christenen vinden hun plek in de SP', *Roodkoper* (februari).

Ronald van Raak, 'Solidariteit is ook een kwestie van moraal', *DenkWijzer* (februari).

Arjan Vliegthart, interview over religie en politiek, *Het Reformatorisch Dagblad*, 28 januari.

Interviews

Arjan Vliegthart, debat over christelijke politiek, *Desmet Life*, radio 5, 16 november.

Ronald van Raak, interview 'De verkiezingsstrijd is een schijngevecht', *VolZin* (november).

Politieke vernieuwing

Artikelen en recensie

Ronald van Raak, 'Partijen, praat mee over jullie toekomst!', *Staatscourant*, 12 april.

Ronald van Raak en Fenna Vergeer, 'Een pluriforme samenleving vraagt om een pluriforme omroep', *Boekman* (66).

Ronald van Raak, 'Nationale Conventie: niet per se in iets nieuws vluchten', *Binnenlands Bestuur* (24 februari).

Ronald van Raak, 'Plooiën van de geschiedenis', recensie van: H. Meijer, *Indische rekening. Indië en Nederland en de backpay-kwestie, 1949-2005* (2005), in: *Openbaar Bestuur* (januari).

Lezingen, interviews en debatten

Ronald van Raak, interview 'Wat kan een filosoof bijdragen aan de politiek?' *Cimedart* (november/december).

Arjan Vliegthart, interview 'Ik schrijf geen stukken voor de bureaula', *Ad Valvas*, 16 november.

Ronald van Raak, *Vrij Nederland*-debat 'Achter de campagne', Utrecht, 10 november.

Ronald van Raak, debat over de kwaliteit van het politieke debat, *BNR-Nieuwsradio*, *Het Financieele Dagblad* en *NOVA*, 16 oktober.

Ronald van Raak, *Vrij Nederland*-debat 'De nieuwe elite', Utrecht, 10 juni.

Tiny Kox, debat 'Sociale bewegingen en politieke partij', Nederlands Sociaal Forum, Nijmegen, 21 mei.

Ronald van Raak, lezing 'Nee zeggen is gezond', 1 mei viering FNV, PvdA, GroenLinks en SP, Apeldoorn, 1 mei.

Tiny Kox, debat over de positie van politieke partijen', Communicatiemuseum, Den Haag, 5 april.

Tiny Kox, debat over 'De relatie tussen Nederlandse en buitenlandse politieke partijen', Instituut Clingendael, Den Haag, 31 maart.

Arjan Vliegthart, interview 'Actieve pacifist', *EO Visie*, 18 februari.

Ronald van Raak, lezing 'Kiezers kiezen hun eigen gezagscrisis', Wageningen Universiteit, 1 februari.

Ronald van Raak, interview over ideologie en filosofie, *Qualia Magazine* (januari).

Overig

Arjan Vliegthart organiseerde in november 'God Weet Komt Het Goed', een tour met Huub Oosterhuis over religie en politiek.

Ronald van Raak maakte een discussietour over 'De toekomst van de SP', langs afdelingen van de partij.

Ronald van Raak hield op 9 februari, 4 mei en 18 mei gastcolleges over politiek en filosofie, 'Confrontatie der geesten', Erasmus Universiteit Rotterdam.

In januari verscheen een themanummer van *Spanning* over lokaal links bestuur. In oktober werd een themanummer gemaakt over geld en geloof. In november/december verscheen een dubbelnummer naar aanleiding van de landelijke verkiezingen.

2. Van wie is de wetenschap?

Onafhankelijkheid van de wetenschappen

Symposium

In samenwerking met de Tweede Kamerfractie van de SP organiseerde het wetenschappelijk bureau op 13 februari in Den Haag een symposium over de invloed van de farmaceutische industrie op het geneesmiddelenonderzoek en het voorschrijfgedrag van artsen. Daar werd ook een initiatiefnota gepresenteerd die Ineke Palm in samenwerking met de Tweede Kamerfractie schreef met voorstellen die de macht van de industrie kunnen indammen. Sprekers op dit symposium waren onder meer:

F. Bos, patiëntenvereniging Pandora.

Dr. D. Bijl, hoofdredacteur *Geneesmiddelenbulletin*.

Dr. M. Buijsen, Gezondheidsjurist, Erasmus Medisch Centrum Rotterdam.

Dr. R. Coolen, Nederlands instituut verantwoord medicijngebruik DGV.

Prof. dr. H. Galjaard, emeritus hoogleraar Humane Genetica.

Prof. dr. A. Hardon, hoogleraar Antropologie van zorg en gezondheid, Universiteit van Amsterdam.

Prof. dr. Lolkje de Jong-Van de Berg, hoogleraar Farmaco-epidemiologie, Rijksuniversiteit Groningen.

Prof. dr. A. Loonen, klinisch farmacoloog, Rijksuniversiteit Groningen.

Prof. dr. F. van der Meer, vice-voorzitter Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen.

Dr. R.W. van Olden, medisch directeur farmaceutisch bedrijf Eli Lilly

Prof. dr. F. Treffers, hoogleraar kinder- en jeugdpsychiatrie, Leids Universitair Medisch Centrum.

Ineke Palm was organisator van dit symposium. Arjan Vliegthart maakte een intern verslag.

Wetenschappelijke artikelen

Ineke Palm en Agnes Kant, 'Farmaceutische industrie heeft te veel invloed op de medische onderzoeksagenda', *Geneesmiddelenbulletin* (40).

Ineke Palm en Agnes Kant, 'De bijwerkingen van marktwerking', in: Hans Hof, ed., red., *Farma Merk Waardig* (Farma Innovatie Discussie Platform).

Opiniërende artikelen

Ronald van Raak, 'Van wie is de wetenschap?', *Spanning* (augustus).

Arjan Vliegthart en Wouter Beekers, 'Over de onafhankelijkheid van het wetenschappelijk onderzoek', *Spanning* (augustus).

Ineke Palm verleende medewerking aan het artikel 'Industrie bemoeit zich te veel met onderzoek' (van Agnes Kant), *Trouw*, 2 maart.

Lezing en debatten

Ronald van Raak, lezing 'Een veilige haven voor de archeologie', SIKP-Congres, Den Bosch, 27 september.

Ineke Palm, debat symposium 'Slikken of stikken', Huizen, 8 mei.

Ronald van Raak, debat 'Derde geldstroom in het wetenschappelijk onderzoek', Platform ethiek en techniek, TU Delft, 27 maart.

SCP, IPP en Canon

Opiniërende artikelen

Ronald van Raak en Jan-Willem Romeijn, 'Stemwijzer geeft alleen informatie', *de Volkskrant*, 20 oktober.

Ronald van Raak, 'SCP definieert armoede in Nederland weg', *Trouw*, 6 september.

Ronald van Raak, 'Stemwijzer geeft steeds fout advies', *de Volkskrant*, 9 maart.

Interviews

Ronald van Raak, interview 'Een verantwoord stemadvies geven lukt echt niet', interview *Algemeen Dagblad*, 28 oktober.

Ronald van Raak, interview over de Historische Canon, *Desmet Life*, radio 5, 19 oktober.

Ronald van Raak, interview over de Historische Canon, *Stand.café*, radio 1, 16 oktober.

In juli/augustus verscheen een dubbel themanummer van *Spanning* over de toekomst van de universiteit.

3. Internationale ontwikkelingen

Tiny Kox bracht in 2006 werkbezoeken aan politieke partijen en maatschappelijke organisaties in Denemarken, Noorwegen, Duitsland, België en Frankrijk. Hij hield op uitnodiging lezingen voor de Noorse Manifesto Foundation, het Noorse Sociale Forum en de Belgische afdeling van Attac.

Europa

Opiniërende artikelen

Arjan Vliegthart, 'De PvdA en GroenLinks na het referendum', *Spanning* (juni).

Ronald van Raak, 'The reserve army of France's banlieues', www.spectrezine.org.

Arjan Vliegthart, 'Hungary and the EU reform agenda', www.spectrezine.org.

Lezingen en debatten

Nico Schouten, debat over toelating arbeiders uit Oost-Europese landen, Mundus, Radboud Universiteit, 18 september.

Tiny Kox, lezing 'Why the NO won the referendum', Summer University, Felix Meritis, Amsterdam, 14 september.

Ronald van Raak, debat 'Verder met Europa', GroenLinks Forum, Utrecht, 27 mei.

Tiny Kox, lezing 'Précarité en Europe', conferentie GUE/NGL, Parijs, 29 april.

Tiny Kox, debat 'Links, rechts en de Europese Unie', VDE, Felix Meritis, Amsterdam, 27 april.

Midden-Oosten

Rapport

Anja Meulenbelt en Harry van Bommel, *Het beloofde land, het beroofde land. De SP en het conflict tussen Israël en de Palestijnen*. Intern rapport. In 2007 verschijnt ook een publieke versie.

NAVO en internationale veiligheid

Opiniërende artikelen

Tiny Kox, 'Nieuwe NAVO niet overlaten aan politici en militairen', *Spanning* (mei).

Arjan Vliegthart, 'Uruzgan is symboolpolitiek', *Spanning* (mei).

Debatten

Tiny Kox, debat 'Security and Development', conferentie Eerste Kamer, Den Haag, 7 april.

Nico Schouten, debat 'De wortels van het terrorisme in de Derde Wereld', Metten EU Consulting BV, Novib, NCDO en Hivos, 5 april.

In juni verscheen een speciaal themanummer van *Spanning* over de toekomst van de Europese eenwording. In maart werd een themanummer gemaakt over defensie en buitenlands beleid en in september een nummer over vijf jaar na de aanslagen in de Verenigde Staten van 11 september 2001.

4. Vergrijzen of verzilveren?

Rapport

Nico Schouten, *Vergrijzen of verzilveren?* Intern rapport over de vergrijzing. In 2007 verschijnt ook een publieke versie.

Opiniërende artikelen

Nico Schouten, 'AOW nodeloos onder vuur', *Spanning* (maart).

Nico Schouten, 'Arbeidspensioenen onder druk' *Spanning* (maart).

Debat

Nico Schouten, debat symposium 'Een solide toekomst voor kleine en middelgrote pensioenfondsen', Akkermans & Partners Groep, 1 februari 2006.

In maart en april nam Nico Schouten deel aan vier expertmeetings van het Centraal Planbureau naar aanleiding van het rapport *Reinventing the Welfare State*.

In maart verscheen een speciaal themanummer van *Spanning* over de toekomst van het pensioenstelsel. In april werd een themanummer gemaakt over de toekomst van de vakbeweging.

5. Samenleven doe je niet apart

Opiniërend artikel

Tiny Kox, 'Bruggen bouwen. Wie bang is voor wat vreemd is, doet vooral zichzelf tekort', *Spanning* (februari).

Debatten

Arjan Vliegthart, debat over integratie en veiligheid, Erasmus Universiteit Rotterdam, 20 februari.

Tiny Kox, debat 'Hoe verder met de Wet Inburgering?', Stadhuis Deventer, 13 maart.

Tiny Kox, debat 'Migranten en verkiezingen', Palet, Universiteit Tilburg, 6 oktober.

Tiny Kox voerde diverse gesprekken, legde werkbezoeken af en nam deel aan discussies over integratie en emancipatie, mede naar aanleiding van de nieuwe Wet Inburgering.

In februari verscheen een speciaal themanummer van *Spanning* over integratie.

6. De zorg is geen markt

Boek

Ineke Palm, red., *De zorg is geen markt. Een kritische analyse van de marktwerking in de zorg vanuit verschillende perspectieven* (Wetenschappelijk Bureau van de SP Rotterdam).

Met bijdragen van prof. dr. W.J. de Gooijer, prof. dr. J. van der Velden, mr. dr. A.P. den Exter, mr. dr. M.A.J.M. Buijsen, prof. dr. D. Post, prof. dr. M.A. Verkerk, prof. dr. W.J.H.M. van den Bosch, drs. J. van den Heuvel en prof. dr. S.J.C. van Wijnbergen. De voorbereidingen voor dit boek vonden plaats in 2005.

Rapport

Ineke Palm schreef een intern rapport over de inrichting van de gezondheidszorg in Canada.

Wetenschappelijke artikel

Ineke Palm en Agnes Kant, 'De Zorg is geen markt', reactie op forum, *Tijdschrift voor Sociale Geneeskunde* (4).

Debatten

Ineke Palm, debat 'Zorg om vernieuwing', Tilburgse school voor politiek en bestuur, Den Haag, 20 juni.

Ineke Palm, debat symposium 'Gelijkheid en recht op zorg', Erasmus Universiteit Rotterdam, 16 juni.

Ineke Palm, debat over marktwerking in de zorg, Nu91, Utrecht, 25 april.

Ineke Palm verleende medewerking aan de volgende artikelen van Agnes Kant: 'Laat voorkruipzorg niet voortkruipen', *de Volkskrant*, 22 maart, en 'Een tumor is geen internetaansluiting', *Trouw*, 8 juni.

Ineke Palm beheerde de informatieve webpagina www.zorggeenmarkt.nl.

7. Wet maatschappelijke ondersteuning

Rapport

Ineke Palm, *Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO), een handleiding voor raadsleden* (Wetenschappelijk Bureau van de SP Rotterdam).

Ineke Palm hield in mei een serie cursussen voor raadsleden van de SP over de WMO. Daarnaast organiseerde zij een informatiepunt voor raadsleden en wethouders van de SP.

8. Duurzame economie

Opiniërende artikelen

Nico Schouten en Hugo Polderman, 'Maintenance Valley is onwenselijk', *BN De Stem*, 14 oktober.

Tiny Kox, 'Bind de accountants niet meer op het spek', *Het Financieele Dagblad*, 26 januari.

Lezingen en debatten

Nico Schouten, debat expertmeeting over verantwoord ondernemen, Vereniging Milieudefensie, Amsterdam, 14 december.

Nico Schouten, debat 'Colloquium duurzame energie', Universiteit van Amsterdam, 10 november.

Tiny Kox, debat 'Maatschappelijk verantwoord ondernemen', debat Felix Meritis, Amsterdam, 3 november.

Tiny Kox, lezing 'Macht en multinationals', congres Induplo, Erasmus Universiteit Rotterdam, 26 oktober.

Arjan Vliegthart, debat 'Markt van de toekomst', over de ontwikkeling van ongelijkheid wereldwijd, Hogeschool InHolland, 7 april.

Tiny Kox, lezing 'Globalisering als excuus voor sociale afbraak', Universiteit Leiden, 28 februari.

Nico Schouten, debat 'Expert meeting on the responsibility of creditors', Jubilee Nederland, 23 januari.

9. Asbestvervuiling

Boek

Nico Schouten en Bob Ruers, *The Tragedy of Asbestos. Eternit and the consequences of a hundred years of asbestos cement* (Wetenschappelijk Bureau van de SP Rotterdam).

(www.international.sp.nl/publications/tragedyofasbestos.pdf) Uitgave van een tweede, herziene versie.

Nico Schouten nam op 13 december deel aan een expertmeeting over de asbestproblematiek in Nederland en Japan, op initiatief van het Comité Asbestslachtoffers.

10. Overige activiteiten

Arjan Vliegthart schreef een maandelijkse column voor de *Staatscourant*.

Ronald van Raak was lid van het politieke forum van *Filosofie Magazine*.

Ronald van Raak en Arjan Vliegthart waren columnist voor *Spanning*.

Ronald van Raak was adviseur van de Nationale Conventie en lid van het Begeleidingscollege van het Sociaal en Cultureel Planbureau.

IV Algemene ondersteuning

De Tweede Kamerfractie werd ondersteund bij de analyse van actuele problemen en het schrijven van rapporten en opinië artikelen. Begeleiding en advies werden gegeven voor het rapport *Een beter Europa begint nu*. De eindredactie werd gedaan voor het *SP Paspoort* voor nieuwe leden. Advies werd uitgebracht over een internationale folder van de SP. Medewerking werd verleend bij het samenstellen van de internationale afdeling van www.sp.nl.

Leden van het bureau gaven scholingen aan kaderleden, in de afdelingen, op de Rood-Zomerschool, de Zomerscholen van de SP en de opleidingen voor kandidaat raads- en Kamerleden.

Een dagelijkse Bureaudienst was beschikbaar om vragen te beantwoorden en informatie te geven.